

SVIESA

JORNAL LITHUANO

"SVIESA - LUZ"

Orgão de

Comunidade Lithuana de SÃO JOSÉ

Redakcijos ir administracijos adresas:
MATRIZ DE SANTO ANTONIO DO PARY
TELEFONAS 2-6252.
CAIXA POSTAL 4118.
SÃO PAULO.

L. R. K. Bendruomenės organas

Atsakomasis Redaktorius JESUS SABORIDO MONTANES.

PRENUMERATA:
Brazilijoje ir visoje Amerikoje met. 12000
Pusei metų 7000
Lietuvoje dvigubai
Atskiros numerio kaina 300 reisų.

M E T A I I V

SÃO PAULO. 1938, BIRŽELIO-JUNHO 4 D.

Nr. 23 (141)

Lietuviai! Gana tarnauti svetimiams!

„Grūdas“ išvien su Centru jau pradeda kolonizaciją

Budapestas

Popiežius Pijus XI sekmadienį Budapešte vyksiančio Eucharistinio Kongreso proga sveikino visus tikinčiuosius gausiai susirinkusius į Kongresą. Pirmaoji eilė kreipėsi į vengrų tautą prašydama Dievo taikos ir ramybės. Baigdamas savo kalbą visiems Kongreso dalyviams davė apatalliską palaiminimą. Seštadienį labai gražiai organizuotoje eisenoje dalyvavo vengrų mergaitės — ūkininkaitės. Vakare, karališkos operos rūmuose, buvo išpildyta F. Liszto oratorija „Kristus“. Iškilnėse dalyvavo vengrų vyriausybė ir diplomatinis korpusas.

NEPAVYKSTA ĮSPRETI CHACO KONFLIKTO

Chaco taikos konferencijai vis nevyksta sutaukinti Bolivijos su Paragvajumi. Paragvajaus vyriausybė griežtai atsisakė gražinti Bolivijai užimtą Chaco dalį.

Argentinos prezidentas Ortiz deda daug pastangų kaimynus sutaukinti. IŠTEKĖJO BRAZILIJOS PREZIDENTO DUKTE

Jandyras Vargas, Prezidento Getulio Vargas dukteris, ištekėjo už vieno Rio grandiečio lakūno, Ruy da Costa Gama. PERU — EQUADORO KONFLIKTAS

Šią savaitę kilo rimtas konfliktas tarp Peru ir Ekvadoro dėl nenustatytos sienos. Buvo ir susirėmimų. Pastarūnės žinios iš Vašingtono sako, kad jau vedamos derybos taikai būdu ginčytiniams klausimams išspręsti.

KINU JAPONU kare nieko. Lajkrasčiai buvo pranešę, kad kinai, esą apsupę 3 japonų divizijas, bet tos finios neapsitvirtino.

Iš pajūrio miestų kinai visais žymesnes įmones, mokslo įstaigas, karo reikmenų dirbtuves ir kit. nukelia į šalis gilumą, už kelių tūkstančių kilometrų. Nesenai taip buvo perkelti 2 universitetai — net į Tibeto pasienį. O kol japonai iki ten daėis, tai dabartiniai studentai spės pasenti ir sava miršimui numirti.

Gerai karlauti didelę teritoriją užimančiam kraštui — yra kur saugiai pabėgti.

Japonai ėmė vėl eiti į priekį. ISPANIJOJE Franco kariuomenė žygiuoja link Valencijos. Pirmoji Valencijos gynimo linija buvo palaužta. Dabar vyriausybiniškai stato kitas.

Nacionalistų aeroplanai nuskandino 2 anglų laivų. Frankas Anglijos atspiraė.

Cekoslovakai, kurie labai rėmė vyriausybinius, šiomis dienomis pripažino Franką ir uždraudė teikti Valencijos vyriausybei ginklus.

Pirmą birželio Lamanšo kanale siautė tokios baisios audros, kokių nėra buvę per daugelį metų. Saūkėsi pagalbos vienas didelis anglų laivas. Koks likimas mažesnių laivų, tuo metu plaukusių Lamanšu, negauta žinų.

VIENYBĖJE = GALYBĖ!

Dešimties metų lietuviškos kolonijos sąjone jau virsta realia tikrove. Lietuvis fabriko darbininkas iš ruktančios dirbtuvės pasiryžo išeiti į žemės ūkį ir sveiku bei iš mažumės įprastu darbu lengviau pelnytis su duona kasdieniui.

Su kuo tik šiandien pakalbį, visi sako: Sunku fabriko darbininkui. Uždarbiai tie patys, kaip seniau, o maistas brangus. Pinigo kursas krito, o valandos užmokestis nepakilo. Gyvenimas yra nuolatinė kova dėl duonos. Gerai, kol sveikas. Bet kas tada, kai ligi ar nelaimė į patalą pėguldys?

O senatvės atsitikime taip pat nėra jokios garantijos, kad būsi aprūpintas, turėsi kampą prisiglausti ir ko išalkęs užsėbt. Vaikai? Betgi jie elna dažnai savais kėljais. Kas tada belieka senam tėvyi ar motinai? Eiti rinkti lylius, popiergalius, ar, ištiesus rankas, iš kitų išmaldos prašyti ir iš kitų dosnumo gyventi. Bet toks gyvenimas yra šuns benamio gyvenimas. Zmogus, dirbęs visą amželį, tokio senatvės atpildo nevertas!

Visi sutinka, kad geriausia apsirūpinti senatvės ir visokių netikėtumų atsitikimams, o taip pat lengvesnį gyvenimą turėti galima tik žemės ūkyje. Lietuvis yra laukų vaikas. Jis juose užaugo ir su jais susigyveno. Jį slėgia miesto tvankūs oras, dusina fabriko dūmai ir kurtina mašinų trenksmas. I laukus traukia je akį augalų žaluma, tyras oras, skaisči saulutė. Ir jei ligi šiol jis neiėjo į laukus gyventi, tai dėl to, kad lietuviai neturėjo vienybės. «Grūdas» dirbo, Konsulatas su ban deirante kaip įmanydami grivė. Be to, iš tam tikrų įstaigų pritarimo irgi nebuvo, nes Gaučio atestacijos apie lietuvišką koloniją, kaip «komunistus ir aferistus», negalėjo įkvėpti pasitikėjimo.

Šiandien nauji laikai, nauji vėjai, nauja dvasia ir kita daina. Centras eina su visa lietuviška kolonija «Grūdai» talkon. Šis pasitikėjimas įkvėpė drašos «Grūdo» vadams. Nusispysojo ir patis likimas. Pasūlyta puiki fazenda, kurią apžiūrėjo «Grūdo» komisijos jau du kartu. Leiskime kalbėti tiems, kurie buvo vietoje ir patys viską matė:

Mes, žemiau pasirašę «Grūdo» nūrfai, išrinkti komisijon apžiūrėti ir iširti «Queluz» fazendos žemę, savo pareigą atlikome gegužės 28 d., ir turime garbės pranešti štai ką:

VIETA. Fazenda «Queluz» yra prie Sorocabana geležinkelio linijos, Tiburocio stoties. Kita geležinkelio stotis ir miestelis Elias Fausto yra už 3¼ kilometrų. Už 10 kilometrų yra miestas Capivary. Be Sorocabanos geležinkelio, 1¼ kilometro nuo fazen-

dos eina vieškelis Campinas—Capivary, kurio kursuoja autobusai. Važiuojant autobusu, reikia išlipti 152-am kilometre nuo São Paulo.

Įvažiuodami į fazendą iš vieškeliu, pervažiuojam geležinkelio linija; tai išurinė fazendos dalis. Į rytus teka nemaža Capivary upė. Ji ruožuojasi su fazendos žemėm 300 metrų. Į šia upę įteka trys per fazendos laukus tekantys upeliai, tuo būdu patikrinami reikalinga vandens atsargą fazendos ir jos gyventojų reikalams.

PLOTAS. Fazendą sudaro 620 alkerių ir 12.602 kv. mtr. — žemės. Dvi trečiosios tos žemės apsodinta vata ir kukurūzais, kita nenaudojama, kurioje auga «capim gordura» ir kitos žolės. 65 alkeiriai yra apleisčių kavos medelių; 45 alkeiriai, miško, kuriame auga: peroba cabriyuva ir kitų rūšių medžių. Žemė lygi, su nuolaidumais upelių link ¾ žemės yra pirmos rūšies. Stačių kalnų nėra, apdirbama traktorium.

TROBESIAL. Yra šeimininko gyvenamas namas, kuriame didelė salė (eventualiai tiktų mokyklai) ir 10 gyvenamų kambarių su visais patogumais; trys sandėliai, tvartas, lentpūvė, plytinė, turbina ir elektros dinamomasinė, kelios deimty's namų darbininkams su apie 90 butų, kuriais kolonistai gali tuojau naudotis ir įeiti gyventi.

INVENTORIUS. Yra vienas Dizel traktorius su dviem komplektais diskų, keli arkliniai pūgai, arpas, keli sėjami arkliniai pūgai, pulverizatorius ir vienas didelis sunkvežimis. Visas šis inventorių palieka kolonistams be atskiros atlyginimo, tik įnešus 15% sutartos pirkimo sumos.

KAINA. Žemė nėra pigi: 2000\$000 (du kontai) alkeiria. Tačiau, turint galvoj labai patogų susisiekimą. São Paulo artumą, žemės rūšį, esamus fazendoje trobesius ir inventorių, Komisija mano, kad šios fazendos įsigijimas yra patogi proga lietuvių kolonizacijai. Išikalbėjus su vietiniais darbininkais ir apylinkės ūkininkais patyrėme, kad klimatas yra labai sveikas, nei žmonės nei gyvuliai kokiom ypatingom ligom neserga. Iš viso, įspūdis toks, lyg būtume atsidūrę derlingose Suvalkijos lygumose.

Kas mano kolonizuotis, neatidėliojamas turi pranešti «Grūdo» Valdymai, nes savininkui atsakymas reikia duoti netrukus.

«Grūdo» Komisija fazandai apžiūrėti: Petras Šimonis, Juozas Šimbelis, Juozas Ramašauskas, Antanas Raulaitis, Juozas Mačiulis.

Gegužės mėn. 31 d. Pijus XI baigė 81 metus. Didysis Popiežius jau 16 metų nuostabi išmintingumu veda Petro Laivą — Katalikų Bažnyčią — Apvaidzos skirtaisiais keliomis per neramų šių laikų pasaulį. Petro sostas jo asmenyje sulaukė garbiausios figūros; kuri kada nors yra ten sėdėjusi. Nenulstantis darbininkas, jis neišleido per visą savo Pontifikatą laiką nė vienos Bažnyčios gyvenimo srities iš rūpestingų savo akių; veikimo ir valtos Vyras, jis kitiems rodė žodžių ir pavyzdžių kelią pasiaukoti ir veikti už Kristaus Karalystės įgyvendinimą žemėje. Katalikiškoji Akcija — jo įgyvendintoji Povilo apaštalo ideja. Visas katalikiškas pasaulis, su nuostabia pagarba keldamas akis į Baltąjį Vatikano Senelį, lūpomis kartoja liturgijos žodžius: «Telaimina ir tesaugo Dievas, kuris jį išrinko, ir teišlaiko jį sveiką savo Šventajai Bažnyčiai ir savo tautai!»

Prezidento Getulio Vargas nuolatinų pastangų gerinti socialinę būklę dėka, Brazilija šioje srityje pavijo ir pralenkė kultūringiausius Europos kraštus. Brazilijos darbininkas turi 48 darbo valandų savaitę, globa senovės ir nelaimės atsitikimui, uždraustas ma. Zamečių o moterų nakties darbas, nustatytas salario minimumo, darbininkas negalima išmesti iš dirbtuvės laisvai į gatvę, gauna apmokamas atostogas ir t. t. Dėl tos didelės pastangos šioje srityje, Brazilijos atstovas Tarptautinėje darbo konferencijoje Zenevoje išrinktas pirmininku. Tai p. Valdomiro Falcão.

Didelės demonstracijos São Paulo

Pereitą sekmadienį popiet darbininkų sindrikatai rengė didelę demonstraciją Largo da Sé. Žmonių suplūdo tiek daug, kad atrodė, kaip banguojanti jūra. Demonstracijos buvo rengiamos pačių darbininkų, pareikšti savo solidarumui su dabartine tautinės krašto Vyriausybe. Plakatuose buvo įrašyti šūkiai: Tegyvuoja Getulio Vargas! Tegyvuoja darbininko būklės Gerintojasi! Salin integralizmas! Salin visoki izmai!

Plakatų buvo didelė daugybė. Daugelis kalbėtojų pabrėžė, kiek daug gero sulaukė darbininkų liaudis iš Getulio Vargas Vyriausybės. Paskutinis pagerinimas — Salario minimumo nustatymas. Demonstracijos praėjo labai tvarkingai, kas parodė didelį São Paulo darbininkų kultūringumą.

„LEGIÃO CIVICA NACIONAL“

Rio estado interventorius komendantas Amaral Peixoto pasakė šiomis dienomis per Nicheroj radiofoną kalbą, kurioje palietė integralistų buvusį sukilimą ir pažymėjo, kad ne visi tos partijos nariai žinojo, kokių tikslų siekia jos vadai. Daugelis manė, kad jie integralistais būdami patarnaus Brazilijai, kaip buvo skelbiama vadų. Komendantas pareiškė toliau, kad manoma organizuoti „Legião Civica Nacional“, į kurią galėtų ir privalėtų sueiti visi Brazilijos piliečiai, kurie stovi už naują valstybę ir Prezidento Getulio Vargas nacionalinės Vyriausybės iškeltas idėjas. Tai nebūtų kokia karinė ar pusiau karinė organizacija, o grynai civilinė sąjunga žmonių, kurie nori savo kuriamuoju darbu prisidėti prie naujosios Brazilijos kiltimo.

LAIKU IŠVENGĖ BAIŠIOS NELAIMĖS

Gegužės 27 d. anksti rytą S. Diogo stoty prie Rio vos neįvyko baisi traukinio katastrofa. Laimė, buvo laiku pastebėta besiantinanti nelaimė ir jos paskutinę minutę išvengta. Traukinio mašinistas pamatė prie linijos bėgantį žmogų, kuris skersai kelio padėjo geležinę siją. Traukinys buvo kuprinai prisėtas skubančių į darbą darbininkų. Sunku įsivaizduoti, kodėl taip elgėsi tas žmogus ir koks tokio bestiališko sumanymo tikslas buvo. Mašinistas traukinį sustabdė, o keleiviai atnatininką norėjo čiapat užmušti, bet palydovai ir mašinistas atėmė ir vėliau perdavė policijai.

MEKSIKOS ŽIBALAS Į BRAZILIJĄ

Meksikos pasiuntinys New-Yorke Affonso Reyes ir technikinis patarėjas Fernando Galvan išvyko į Rio de Janeiro. Kaip iš neoficialių šaltinių pranešama, Affonso Reyes ves pasitarimus su Brazilijos Vyriausybe Meksikos žibalo importo reikalais.

DIDELIS AUDROS BRAZILIJOJE

Laikraščiai praneša dideles audras Paranos estade. Liūtys ir viesulas buvo tokli stiprūs, kad vertė medžius, naikino sėdybas, suardė susisiekimo įrengimus ir užmušė 12 žmonių.

Havana. Reuterio žiniomis Bayamo mieste, Orientės provincijoje, Rafaela Casanova pagimdė septynis vaikus.

JERUZALĖ. Neramumai Palestinoje tarp žydų ir arabų tebesitęsina. Ryšy su tuo anglai Jeruzalėje paskelbė apsausties stovį. Paskutinių susirėmimų metų užmušta 19 asmenų ir daug sužeista. Gatvėse vaikščioti dabar bus galima tik iki 19 val.

DIDELIS GAISRAS LENKIJOJE

Du vaikai per neatsargumą uždegė Szaltyn kaimą Lenkijoje. Gaisras sunaikino tai ir dar pusę kito kaimo. Keturi žmonės liepsnoje žuvo, o tryliką sunkiai apdegė.

Naciai Čekoslovakijoje pralaimėjo

Pereitą sekmadienį įvyko antri rinkimai Čekoslovakijoje, nes pirmieji buvo tik bandomieji. Visur naciai gavo mažiau balsų, negu per pirmuosius. Ypač daug rinkėjų nustojo pačioje Praagoje — 9.000.

CEKAI DRASIAI GINASI TOLIAU

Vokiečiai gavo smūgį Čekoslovakijoje. Tačiau jie vis tebesvajoja dar joti į čekų žemes. Cekai drasiai ginasi ir stropiai saugo savo sienas. Pereitą savaitę vėl 3 vokiečiai bandė pereiti be leidimo sieną, tačiau buvo čekų sargybinių pašauti ir sunkiai sužeisti. Vokiečiai įsitikino, kad juokauti su ginkluotais čekais nėra ko, nes kas tik ardo nustatytą tvarką, tas gauna skaudų atpildą. Šio konflikto metu čekai buvo viskam pasiruošę. Kaip praneša vokiečių laikraščiai, paprasta akimi Thaya upės slenkyje buvo galima matyti gerai įbetonuotą artilerijos ir kulkosvaizdžių lizdai. Prie svarbesnių susisiekimo punktų stovėjo paruošti ke liui užblokuoti vežimai su akmenimis. Pasienio sargybiniai visur pakeisti kariais. Tolumoje buvo galima spėti gerai užmaskuotus įvairius karo pabūklus. Be to, po tiltu per upę Thaya buvo padėtos minos, kad, esant reikalui, būtų galima jį laiku susprogdinti.

ROMOJE gauta žinių, kad netoli Rovigo kasinėjant Adrijos Akropolį, iš kasta etruskų vežimas ir dviejų arklių skeletų likučiai. Iki šiol šios rūšies iš kasėnų, senoviškuose kapuose nebūvo rasta.

RADIO PRIIMTUVU — Visame pasaulyje birželio 1 d. š. m., pagal amerikiečių apskaičiavimus, radio priimtuvų buvo 62 milijonai 358 tūkstančiai ir 525. Iš šių skaičių dar neįskaita radijo „žuikiai“. Daugiausia aparatų turi Amerika — 22 su viršum milijonus, paskui Vokietija — 9 milijonus.

LONDONE ruošiamasi miestams nuo priešų lėktuvų apsaugoti — balionais. Tam tikslui jau gaminama daugybė apsaugos balionų, kurie paleisti oran kildys užlėkti ant miesto priešininko lėktuvams. Iki šiol jau pagaminta 800 tokių balionų. Nepripildyti balionai bus galima net kišenėje nešioti, o visam miestui apsaugoti balionų kiekis galės būti sutalpintas į viena sunkvežimį. Bandymo metu, per 25 minutes pasisekė pripildyti ir į 300 metrų aukštį paleisti 17 tokių balionų.

REVOLIUCIJA EKVAĐORE?

Pulkinkas Hektoras Salgado su kitais karininkais rengė revoliuciją Ekvadore. Revoliucija nepavyko. 15 aukštų karininkų areštuota, tarp kurių pats Hektoras Salgado, Alfredas Narvaez, Virgijus Molina, Guilermo Andrade, Alfonso Avilez, Alfredas Dolberg.

PRAGARO MASINA LIONO GELEZINIKELIO STOTY

Paryžius. Lyono geležinkelio stoty šiomis dienomis buvo atidarytas jau

kelis mėnesius išbuvęs ir neatsiimtas paketas, kuriame rasta 5 dėžės su sprogstamąja medžiaga ir laikrodžio mechanizmas. Policija stengiasi nustatyti, iš kur ir kieno šis siuntinys buvo atsiųstas.

— Šiomis dienomis buvo mėginta katapulto pagalba paleisti keleivinius Lufthansos transatlantinius lėktuvus. 15 tonų sverias aparatas visiškai lengvai buvo išmestas nuo laivo „Friesland“ dėnio. Tai sukėlė visų susirinkusių susidomėjimą, tarp kurių buvo ir Pernambuco spaudos atstovai.

SVEICARIJOS Vyriausybė neseniai išleido įstatymą, kuriuo smarkiai suvaržomas komunistų įdėjimas Sveicarijoje. Einant šiuo įstatymu, bus konfiskuojama komunistinė literatūra, nežiūrint ar ji išleista vietoje, ar atgabenta iš užsienio.

100.000 kartų!

Du jauni vokiečių fizikai išrado nuostabią mikroskopą, kuris atidengs mokslui daugelį ligi šiolie nežinomų medžiagos paslaptų. Jų išrastas mikroskopas padidina daiktą... 100.000 kartų! To pasiekiamą daiktą apšviečiant ne šviesa, o elektromagnetiniais spinduliais — bangomis. Mažiausia bacila, padidinta 100.000 kartų, atrodys kaip ilga baltai kirmelė. Naujasis vokiečių išradimas bus didelė parama medicinos mokslui.

Lankėsi ypatingas kinų įgaliotinis

Prieš 10 dienų buvo atvykęs į Maskvą ypatingas kinų vyriausybės įgaliotinis dr. Sun-Fo, kuris turėjo pasikalbėjimus su Sovietų diplomatais. Apie ką jie kalbėjosi per 10 dienų, lai komanda didžiausio paslapties tiek iš rusų tiek ir iš kinų pusės. Manoma, kad buvo aptarti dabar vykstančio karo reikalai Toluose Rytuose, paskut tar tasi dėl Sovietų instruktorių kinų karuomenė, kadangi vokiečiai savo kari nę misiją pereitą savaitę iš Kinijos yra atšaukę. Dėl to suprantamas ir maršalo Blucherio, Toluųjų Rytų Sovietų karo pajėgų viršininko, atsilaukymas Maskvoje.

ATVYKO SIBIRO DIKTATORIUS

I Maskvą atvyko Toluųjų Rytų Sovietų armijos vadas maršalas Blucheris. Kokia tos kelionės misija, spauda neskelbia, bet manoma, kad kinų — japonų karas.

DIDELIS SPROGIMAS RUSIJOJE

Gegužės mėn. 27 d. Odessos uoste įvyko smarkus amunicijos sandėlio sprogimas, per kurį visas didžiulis sandėlis išlėkė į orą. 10 žmonių užmušta vietoje ir 40 sunkiai sužeista. Ukrainos komisaras Uspenskij nuyko i Odesą ir veda kvotą. Jau suimta visa eilė įtartinų asmenų.

Savanoriai mirti

Afrikos viduryje, kaip praneša už sienų spaudos agentūros, tarp negrų ėmė stauti baisi ir nežinoma liga, nuo kurios miršta šimtai. Iš Italijos į tą nelaimingųjų šali skubiai išvyko 8 savanoriai kapucinai vienuteliai teikti mirštantiesiems dvasios ir kūno pagalbos, nes gyvieji negrai nuo suirgusių bėga, bijodami ir patys susirgti. Tie vienuoliai — tai savanoriai mirti.

Prancūzai ieško žibalo

Pietvakarinėje Prancūzijos dalyje, Languedoc provincijoje, valdžios lėšomis buvo padaryta keletas gręžimų stekiančių iki 3000 metrų. Gręžimai būvę padaryti su tikslu rasti tose vietose žibalo šaltinius. Iki šiol Prancūzijoje žibalo buvo randama tik rytinėje dalyje, Elzase. Rastas žibalas būtų naudojamas karo reikalams.

ISPANIJA. Vyriausybinių sunaikintos bažnyčios griuvėsiai.

IŠ LIETUVOS PADANGĖS

LIETUVIS PASKIRTAS LIEPOJOS VYSKUPU

Naujai įsteigtos Liepojos diecezijos vyskupu paskirtas iš Rokiškio kilęs lietuvis prelatas Ant. Urbšys, ligi šiol buvęs Lodzės klebonas ir Rygos dvasinio tribunolo narys.

ŽEMĖS ĮKRITIMAI APIE ZARASUS

Kaune gauta žinių, kad Zarasų apylinkėje pastebėtos įkritusios žemės duobės. Esą, kai kuriose iš jų dugną galima pasiekti tik su kartimis.

DAINA BE GALO...

Joną Lapėną, Kubilių, Prancūjų ir P. ir K. Lapėnus išteisinus Apel. Rūmuose, prokuroras padavė skundą Vyr. Tribunalui. Ši byla ir buvo svarstoma. Teismo posėdžiui pirmininkavo Brazaitis, o kitais teisėjais buvo Staškevičius ir Vaitonis, kaltino prok. Valtys, gynė adv. Bažaitis, Nargelavičius ir Robjužas. Maisto civ. ieškinį palaikė Tohu-

šis. Prokuroras kalbėjo labai griežtai ir reikalavo panaikinti Apel. Rūmų sprendimą. Bylos sprendimo dar nėra.

ŠEIMOS TRAGEDIJA KRIAUNUOSE

Geguzės 8 e. apie 20 val. Pakriau njo vieniemy kilo gaisras Ruzgo ūkyje. Nuvykus į gaisro vietą, buvo rasta negyva Rozgienė, o saviainkas Ruzgus sunkiai sužeistas. Bėgėsi gaisrą, rastas visiškai apdegęs jų apdegęs sūnus Stasys.

Ivykį betiriant, paaiškėjo, kad tą kruviną tragediją įvykdė, kaip manoma, staiga pamišęs Ruzgų sūnus Stasys, kuris pirmą nužudė motiną, paskum sužalojo tėvą, užlipo ant aukšto, apsiliejo žibalu ir padegė namą.

Kriaučių apylinkę ši tragedija skaudžiai sukrėtė (Aukšt.).

LIETUVIU POEZIJA PRANCŪZUOS

Prancūzų mėnesinis literatūros žurnalas „lgdrasil“, š. m. balandžio mėn. nr. skyrė tris didelio formato pus-

laptus lietuvių poezijai. Po redakcijos žodžio p. A. Vaičiulaitis trumpai tiksliai susako dabartinę lietuvių poeziją, centre pastatydamas Putiną Mykolaitį ir po keturą eilučių skirdamas Kossu Aleksandravičiui, Salomėją Nerlaj ir Brazdžioniai, kurių poezijos pavyzdžių toliau įdėta po porą jų eilėraščių. Prancūziskai juos išvertė irgi Vaičiulaitis.

MŪRINĖS STATYBOS PLANAS

numatoma, vyriausybės bus priimtas dar šį mėnesį. Intensyvi plytinių statyba prasidės dar šiemet, o plytų gamyba naujosiose plytinėse — ateinančiais metais. Plytines steigti ypatingai bus paragintės savivaldybės.

Kaunas

GINKLU AUKA PERLOJOS ŠAULIAMS

Kauno V-oji gimnazija, atmindama Perlojos šaulių ir partizanų nuopelnus ginant Lietuvos pietus ir žinodama, kad dėl neturto nevysi šauliai gali

Amerikos policija tikisi teroristus išaiškinti. Ivykis Amerikos lietuvių tarpe sukėlė tikrą sensaciją.

Didėja Kaunas

Aplinkui Kauno miestą kai kurie kaimai jau išaugo į priemiestius, bet administracinio atžvilgiu jie priklauso valsčiams. Kadangi jų išplanavimas ir statyba nesuderina su miestu, dėl ko ateity gali būti sunkumų, tai dar šiemet kai kuriuos tokius kaimus nusistatyta prijungti prie Kauno.

UŽSIENIO JUMORAS

Pirmadienį „Elta“ dementavo Europos spaudoje pasklidusius gandus, kad kunigaikštis Traubeckis manęs atsteigti Lietuvoje monarchiją. Karaliai dabar retas daiktas, o ir esamieji yra diktorų pastumdėliais, tačiau kalbos apie karalystę Lietuvoje yra tik užsienio spaudos jumoras.

ISIGYVS VARPUS

Leliūniškjuose pradėdamos rinkti aukos parapijos bažnyčiai varpams pirkti. Dabartinis menkūtis.

įsigyti reikalingų ginklų, nutarė užs rinktas Ginklų Fondui aukas pirkti perlojičiams tris šautuvus ir šovinių. Sautuvai ir šoviniai bus iškilmingai išteikti Perlojos partizanų kovų 20 metų sukaktuvių iškilnių proga.

Neleidžia lietuviams spaudos

Vilniuje pasirodė lietuvių laikraštis „Aidas“. Tačiau, kaip rašo „V. Z.“ Nr. 19 bal. Sinjuviene gavo neigiamą Vilniaus spaudos inspekcijos atsakymą leisti moterims „Moterių Židinys“ laikraštį. Taip pat J. Matonis negavo leidimo leisti „Jaunimo Balsą“, o Emilijus Paukštė negavo leidimo leisti dvisavali tinį lentų kalba laikraštį „Biuletėn Lietuvoski“.

Šiemet per pirmus tris mėn. gerėjimai degtinės dirbinių fabrikomis parduota 1.419.000 litų degtinės už 8.259.641 Lt. Susistokėjus ir pramonės reikalams parduota už 302.940 Lt. Apskritai, degtinės pardavimas smarkiai didėja, nes 1936 m. per tą patį laiką buvo parduota tik už 6.314.724 Lt., o 1937 m. — už 7.582.769 Lt.

PADIDĖJO SAMDINIŲ UZDARBIŠ

Pernai vidutiniškai kaimo berno mėtinė alga buvo 285 Lt., šiemet 330 Lt. (padidėjo 15,8 proc.), — pusbėrnio pernai 185 Lt., šiemet 200 Lt. (padidėjo 8 proc.), merginų — pernai 225 Lt., šiemet 260 Lt. (pad. 15,5 proc.), piemens — pernai 150 Lt., šiemet 165 Lt. arba 16 proc. didesne.

ŽEMĖS BANKAS PARDUODA PER 40 ŪKIŲ

Žemės Banko Valdyba paskelbė, kad be varžytynių išmokėtinai parduoda per 40 ūkių įvairiose krašto vietose

VYTAUTO DIDŽIOJO UNIVERSITETO CHORAS Į ČEKOSLOVAKIJĄ

Konr. Kavecko vedamas akademinis choras koncertavo Pragoje.

SIESIKAI

ISIKRĖ GULBĖS

Nuo 3 km. nuo Siesikų, Krito ežere, apsigyveno 3 gulbės. Vieta joms gana patogi, miškas supa ežerą, arčiau sunku prieti. Žmonės eina jų pažūrėti.

JUBILEJINIS „PAVASARIO“ FEDERACIJOS KONGRESAS

Šių metų birželio mėn. 28 — 29 dienomis įvyks Kaune jubiliejinis „Pavasario“ Federacijos (Katalikiško Lietuvos Jaunimo) Kongresas. Jam jau senai visu stropumu ruošiasi pavasarininkai. Be didžiulių dainų ir sporto švenčių dar bus nematytos lig šiol eitynės. VISO bus 25 grupės, kurios visos pasirodys su gyvaisiais paveikslais, darbo įrankiais, plakatais ir kit.

Grupėse bus vaizduojama:

1. Pavasarininkų veikimas, 2. Pavasarininkų spauda, 3. Vilnius, 4. Tautinio laisvumo propagandos grupė, 5. Aviacijos propaganda, 6. Sėėjėjai, 7. Žemdirbiai, 8. Plovėjai, 9. Sieno grėbėjos, 10. Bitininkai, 11. Audėjos, 12. Skalbėjos, 13. Zvejai, 14. Piemenėliai, 15. Mūsų žemės turtai, 16. Amatininkai, 17. Ralteliai, 18. Vestuvioininkai, 19. Pasoga, 20. Užgavėnių žydai, 21. Gėlės, 22. Zemačiai su meška, 23. Skudutininkai, 24. Gegužinė, 25. Kanklininkai.

Per savo jubiliejinį kongresą pavasarininkai pasirodys su 6000 dainininkų

MIRĖ ISTORIKAS PAULIUS ŠLEŽAS

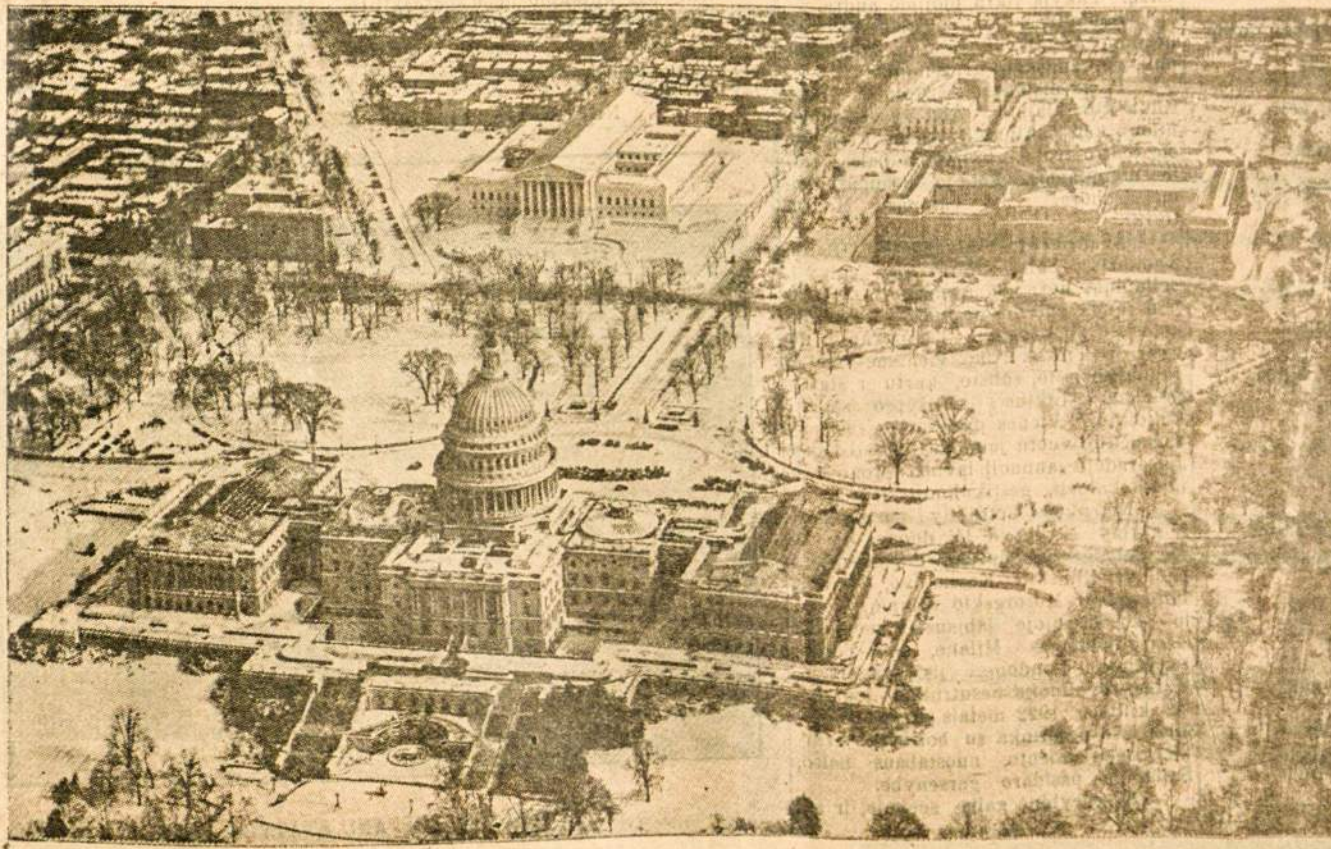
Sirdies liga mirė jaunas ir gabus Lietuvos istorikas Paulius Šležas. Jo studija apie Lietuvos—Lenkijos santykius nuo seniausių laikų yra spausdinama „Sviesoje“.

STEIGIAMOS DVI GIMNAZIJOS IR PROGIMNAZIJA

Nuo ateinančių mokslo metų pradės veikti dvi naujos gimnazijos, būtent: Saneiuose ir Kupiškėje, ir progimnazija Vilkijoje.

ISSPROGDINO LIETUVIŲ NAMUS.

Iš Amerikos praneša, kad New Yorke nežinomi asmenys nakties metu metė bombą į Lietuvos Atstatymo bendrovės namą. Bomba išnešė dalį bendrovės namo sienos, duris ir langus, be to, visai sunaikino valgyklos priėnginį. Iš žmonių niekas nenukentėjo.

Garsieji
Parlamento
Rūmai
Vašingtone.

Kai kas iš romantiško Šaliapino gyvenimo

Volgos barkierius -- Stepių klajoklis -- Garsus dainininkas
iškilęs atsitiktinumo dėka

1883 metais, Rusija, Kazanūs, Feodoras Šaliapinas turi 10 metų. Jo tėvas, «zemstijos» tarnautojas, beveik visumet girtas. Mėgsta pirmąjį sutiktą, jam nepatinkama, praeivį užkalbinti. Mandagiai pasveikina ir kalba pagarbū tonu.

— Ko tamsta! reikia? — paklausia praeivis.

— Norėčiau — atsako Feodore tėvas — žinoti, kodėl tamstos tokios mažos akys.

Nepažįstamasis pyksta ir prasideda muštynės. Šaliapinas grįžta į namus sutinusiomis akim ir sudraskytais rūbais. Dabar muša savo žmoną ir sūnų, kol tie parkrinta ant žemės.

«Paprastai — po kelių metų rašo, Šaliapinas — aš dėl to nesisielodavau. Žinojau, kad visa tai neišvengjama šio pasaulio santvarkoje; žinojau, kad visai, kaip dideli, taip ir maži, būdavo plaka

Vai, lėkite, dainos!

Skaitytojai dažnai kreipiasi į Redakciją, nusiskunddami stoka lietuviškų dainų literatūros. Jei leistų mums lėšas, mielai atspausdintume dažniau varojamų lietuviškų dainų rinkinėlį ir savo skaitytojams padovanotume. Deja, nuolat kovojami su ekonomiais sunkumais, to padaryti negalime. Tad darome, ką tuo tarpu galime: spausdinsime kiekviename «Sviesos» numeryje po vieną ar daugiau dainų. Skaitytojas, ypač jaunas mūsų skaitytojas, galės išsikirti, ar, dar geriau, nusirašyti sau į sąsiuvinėlį, ir turės ką dainuoti ir kuo lietuvišką savo dvasią stiprinti. Mes išleidžiame graudžias Tėviškės dainas į lietuvišką Koloniją su poeto Prano Vaičiūno linkėjimais:

Vai, lėkite, dainos, iš vargo nuplautos
Iš namo į namą — pas jaunus, senus.
Paguoskite širdis, nelaimių sutrintas,
Nušluostykite ašaras, kelkit jausmus.

R e d a k c i j a .

Ant Nemuno kranto...

Ant Nemuno kranto, ant pievų žalių

Ten guli jaunutis vaikinas.

Aplinkui žiedeliai gražiųjų gėlių

I plaukus jam sokas ir pinas.

Mėnuhul pakilus, aplinkui šviesan

Jį glosto ir veidą bučiuoja,

Gaivina ir prausja šaltoji rasa,

O jis jau tik vos bekvėpuoja.

Galvelė nusviro ant žemės šaltos,

Banguoja lėtai jo kratinė.

Vos girdimai tarė: dėl tavęs kenėsi,

Brangiausioji mano Tėvyne!

Ir galvą nuleidęs ant žemės šaltos,

Zydrąsias akis jis užmerkė.

O veidą jo prausė lašeliai rasos

Ir medžių lapeliai jo verkė.

O Nemunas teka plačiąja vaga,

Tyliai jojo vandenys šneka.

Bangelė bangelę pavijus staiga,

Nepaprastą pasaką seka.

mi. Na, ir muš davo: nuo ryto iki va-
karo! Kūnšėliai kaip ir įstatymai —
neišvengjami».

Visus apdaužęs, Šaliapinas sėdasi
ant žemės ir pradeda aukštą moterišką
balsu dainuoti. Dainos žodžiai neturi
jokios prasmės ir nepriklauso jokiam
pasaulio kalbai:

«Soulejmatma
Ossoum tą
Bichtaiakma.
Dizjin, dizjin,
Dizjin, dizjin.»

Būsi tarnautojas

Po kiek laiko kaimyniniame namo
viena vakarą Feodoras išgirdo kaž-
nytines giesmes. Ten vietos vargoni-
ninkas atliko choro repeticijas. Choris-
tams baigus pratimus ir išsiklirčius
namo. Šaliapinas nuėjo prašyti, kad
ir jį priimtų į chorą. Atsargiai, sekdamas
smuika, sudajnuoja kelis dalykėlius.
Gauna rublį, kad sekmadieniais
ateitų pagiedoti bažnyčioje. Tai sutei-
kė galimybės pakliūti į atvažiuojančius
į Kazanų teatro spektaklius. Tik šio
teatro ir dainos pamėgimas nepatiko
ponui Šaliapinui:

— Reikia, kad gautum kokią nors tar-
nybę — sako jis. Po velnių tie visi
teatrai! Gyvuly, ieškok tarnybą. Ki-
taip — neturėsi duonos kėsnio.

Volgos barkierius

Šaliapinas jau 19 metų. Išvatinė
jo Rusiją nuo šiaurės iki pietų barko-
se. Ir dainuodavo, dainuodavo ir ro-
dydavo visokias štuks barkieriams,
kad tuo būdu užsidirbtų kelionėms. Pa-
galiau pateko į vieną operos ir operė-
tės trupę kaip choristas. Prieš pat Ka-
lėdas susirgo vienas aktorius, turėjęs
vaidinti Ecansono rolę «Galkos» opero-
je. Režisierius šį rolę kviečia Šalia-
pina.

Jis jau scenoj. Dainuoja ieško-
damas atitinkamų gestų. Jaudia kad
jo rankos neklauso-tokios sunktos, lyg
švininės. Pasibaigia veiksmas. Publi-
ką smarkiai ploja. Šaliapinas netiki,
kad tai jam.

— Po velnių, padėkok. Padėkok.
Jis žemai lenkiasi ir traukiasi at-
bulas. Užklūva už kedės ir griūva
aukštiejiškas, kad net kojos iškyla į
viršų. Pakyla tikra plojimo audra.

Šaliapinas taip niekad tikrai ir
nežinojo ar tai buvo plota jo dainavi-
mui, ar komiškam griuvimui.

Po to atsiduria Kazanuje. Susi-
tinka kita klajūnų. Abu vyksta mėgi-
nimui, kad pakliūtų į viena klajojan-
čia teatro trupę. Šaliapino balsas ras-
tas netinkamas. Bet jo draugas prii-
mas į chorą. Jis vadinas: Maxim
Gorki.

Avanturistas atvažiuoja į Baku,
Kaukaze. Salta. Nėra kas valgyti.
Šaliapinas nori jau nusizudyti. Paga-
liau randa gatvėje nosinę o joje 4 mo-
netas po 20 kapeikų. Tai pakanka nu-
vykti į Tiflisą. Čia viename teatre
gauna choristo, solisto, kartu ir statis-
to vietą. Likimas nusišypėjo senam
klajokliui. Vienas profesorius susižavi
dar nekultivuotu jauno Šaliapino balsu
Jis pradėjo jaunuolį lavinti. Moko dai-
nuoti, kalbėti, gestikuliuoti ir elgesto.

Netrukus Petrapily pasiseikimas
ir garbė. Bet kova dėl duonos kėsnio
dar nebaigta. Šaliapinas dar nedrįsta
įpildyti Rimskio—Korsakovo, Glinkos,
Borodino ir Musorgskio veikalų, veika-
lų, kurie Rusijoje labiausiai mėgiami.
Gastroliuodamas Milane, New-Yorke,
Paryžiuje, Londone... jis pragarsėja.
Karas, revoliucija nesutrukdė jos gar-
bės kilimo. 1922 metais pabėga iš Ru-
sijos, nes nesutinka su bolševiku tvar-
ka. Dėka talento, nuostabaus balso,
Šaliapinas pasidaro garsenybe.

Jo kūrybinė galia scenoje, ir sa-

votiškas būdas davė pagrindo susidary-
ti daugybei priežodžių, nes jis buvo
tikrai nepaprastas žmogus. Viena kar-
tą užsakė nei daugiau nei mažiau kaip
6 tuzinus baltinių. Kuomet užsaky-
mas buvo pristatytas į namus, jis nus-
tebo:

— Aa. Bet, juk, ne to man reikėjo.
Marina, Marpha! pajunkite tuos
baltinius ir naudokite kaip sukneses.

Keletos mėnesių laikotarpyje Marina
ir Marpha dėjė baltais šilko maiškiniais
su inčialais «F. S.» kairiajame
šone. Tai abi jo dukters. Nepaprastai
mylėjo jis visus savo vaikus.

Gyvendamas Paryžiuje, visus juos
norėjo turėti prie savęs. Prie didžiulio
stalo pietums susirenką visa šeima:
Lydia, Boris, Feodoras, Marpha, Mari-
na ir dar kudikis Dasia, kuri šiaudien
jau turi 16 metų. Taip jis jautėsi lai-
mingas.

Kada Marinai sukako 14 metų
amžiaus, paėmė ją už smakro ir juo-
kais sako:

— Jūs sakot, kad ji negraži? Aš
sakau, kad iš jos išaugo gražuolė. Tai
mano portretas.

Iš tikrųjų, Marina savo gražumu
verta buvo Miss Rusija titulu.

PASKUTINIS IŠ DIDŽIUJŲ ROMANTIŲ

Iš ryto prieš koncertą visas kam-
barys būdavo apverstas aukštyn kojo-
mjs. Nuo aušros Šaliapinas kartodavo:

— Negalju daugiau dainuoti. Žu-
vo mano balsas. Siuokart viskas baig-
ta. Viskas...

Mergaitės, užsidariusios savo kam-
bary, verkia. Tarpais girdisi stumdo-
mų kedžių bildeys ir sumuštų vazų
stiklų žvangėjimas.

Scenaj, vakare išgyvena aktorjus
visa gigantiška didybe, visu savo ten-
peramento gilumu.

HERKULES

Šaliapinas pasižymėjo tikrai her-
kuliška jėga. Vieni pirštu jis lengvai
atdarydavo šampno bonką. Vienu
vakaru uždirbęs 1000 svarų sterlingų,
vakartenei išleidžia 975 svarus. Liku-
sius 25 atiduoda tarnui «arbatpinigių».
Populiaruma įsigijo garsia «Volgos bar-
kjeria» daina. Jis pats sakydavo, kad
ši daina davusi jo balsui potenciją.

Ant savo antkapio liepė parašyti:
«Čia ilsisi Šaliapinas, dainininkas, ar-
tistas ir žmogus».

O VILNIAUS

NEPAMIRŠK, LIETUVII!

FRANCO

Generolas Franco virto pasauline
garsenybe. Nėra žemės rutulio pavir-
šiuje žmogaus, kuris nebūtų girdė-
jęs šio vardo. Kariniuose sluokniuose
generolo Franco taktiką sekama su nu-
sistebėjimu ir studijuojama, kaip gera
pamoka ateities karo karynėms. Ispa-
nijoje milijonai žmonių jo vardą karto-
ja kasdien. Vieni iš pagarbos, kiti iš
neapykantos. Savo skaitytojams mes
duodame kelis jo biografinius brožuus.

Francisco Paulino Hermenegildo
Teodulo Franco Bahamonte — toks il-
gas ištisas generolo Franco vardas. Jis
gimė 1892 metais Ferroly, ispanų lai-
vų bazės poste Atlanto vandenynė, ne-
toli Corunha. Norėjo likti jūrininku.
Tačiau jūrininkų buvo perteklius, ir
Franco nepriėmė. Tada Franco įstojo
į karo mokyklą Toleda, kurią baigė
1910. Po pusantro metų buvo paskir-
tas į Melijos čiagiminių puiko kuopą va-
du. Dalyvavo Kabilų kare, nepaprastai
pasizymėdamas ir atkreipdamas są-
vo viršininkų dėmesį. Kartą pulkinin-
kas Berenguer, stebėdamas vienos kolo-
nos žygį, kuri turėjo sturmuoti kabilų
miestą, sušuko:

— Anoji kolona turi nuostabų
vadą!

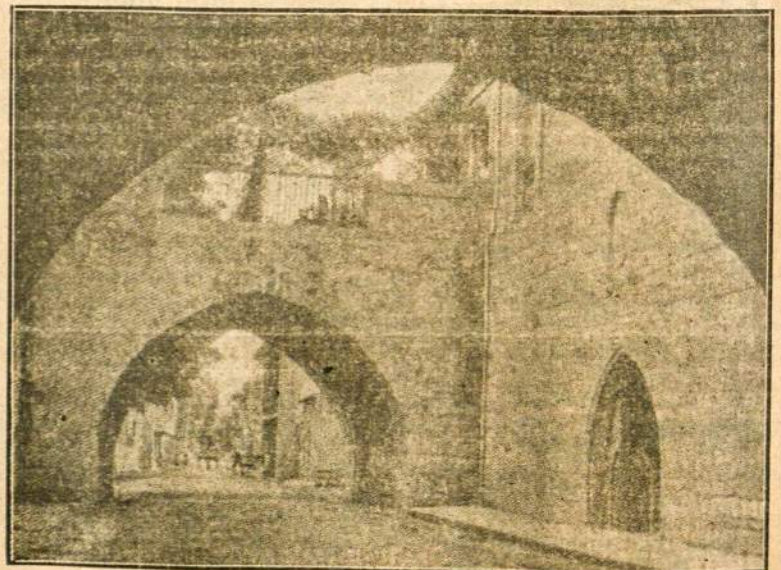
— Tai mažojo Franco kolona —
atsakė jo adjudantas.

Mūsųose Franco pasirodydavo vi-
sada pirmose eilėse. Jis nepažįsta bai-
mės jausmo. Iš mirties jis ironiškai
juokiasi. Vieną kartą, būdamas apka-
suose, norėjo atsigeriti karštos kavos.
Su savim turėjo termos butelį. Atsisė-
do ant apkasos krašto ir stengėsi bute-
lį atidaryti, laikydamas jį tarp pirštų.
Tuo tarpu iš priešio apkasų atėkusi
kulipka išmušė iš jo rankų butelį, pa-
lijedamas kava. Ramiai atsuko į prie-
šo apkasų pusę Franco galvą ir iš vi-
sos gerklės sušuko:

— Nelaisykit kavos! Kitąsyk
taikykite geriau, mulkiaji jūs!

Tik vieną kartą per ketverius ko-
vos metus buvo sužeistas. Tai atsitiko
1916 metais, prie Buit, kai iš 42 kar-
ninkų buvo 35 jau krite. Grįžo iš Ma-
rocco kaip svetimšalių legijono vadas
1920 metais. Maroke rodo dar nuosta-
besnių mirties paniekos ženklų. Vieną
kartą net įspėtas buvo savo vado nes-
tatyti savo gyvybės be jokio reikalo
pavoju. Franco atsakė, kad jis esąs
įsitikinęs, jog jo neimanti jokia kulip-
ka.

Paskui generolas Franco buvo Ka-
narų salų gubernatorius. Tas pareigas
ėjo iki 1936 metų liepos mėn., kai ki-
lo Ispanijoje revoliucija. Skubiai lėktu-
vu grįžo Ispanijon ir buvo paskirtas
vadovauti marokiečius, kurių taktiką
ir būdą jis taip gerai pažino. Sukilimo
vadas buvo ne Franco, o Sanjurjo. Ta-
čiau Sanjurjo netrukus žuvo lėktuvo
katastrofoje, ir generolas Franco kitų
sukilėlių karininkų vienbalsiai buvo
išrinktas sukilimo vadu.

ORIGINALI ISPANU STATYBA.

LIETUVIAI! Vísí kaí vienas skaitykite „SVIESA“

Jei norite žinoti, kas girdėti pasauly, kokie įvykiai svarbesni įvyko Lietuvoj, kaip gyvena lietuviai išeiviai čia Brazilijoj ir kituose kraštuose, jei norite kas savaitę turėti įdomių pasiskaitymų, juokų ir t. t., prenumeruokites ir skaitykit „Sviesa“.

„Sviesa“ yra tikriausias kiekvieno Lietuvos išeivio draugas ir tarėjas.

„Sviesa“ gvildena visus tuos gyvenimo klausimus, kurie vargantams ir moraliai ir dvasiniai bei medžiaginiai Brazilijos lietuviams parodo kelią į šviesesnę ateitį.

„Sviesa“ lygiai pagirda tai kas gera, taip lygiai baudžia visus blogus apsiroiskimus, nepaisant iš kurių šaltinių visa tai išetna.

„SVIESOS“ PRENUMERATA: Brazilijoj ir visoj Amerikoj: metams—12\$000, pusei metų—7\$000; Lietuvoj: metams—20\$000, pusei metų 10\$000.

Redakcijos adresas: São Paulo, Matriz de Santo Antonio do Pary
P a s t a b a : Iš provincijos pintgus siųsti Redaktoriaus vardu.

Dr. B. K. Chîpiakoff

(DIPLOMUOTAS MASCVOS UNIVERSITETO)

RUA YPIRANGA 193. 2 andr. ap. 4. [kertė rua Santa Ephenia] Tel. 4-0816. Ligonius priima: šokiadieniais nuo 3 iki 9 val. vak., Sekmadieniais 9 iki 12 val. Vidujinių moterų ir psichinių bei nervų ligų. SPECIALE KLINIKA VENERINIŲ LIGŲ. Greitas ir radikalus pagydimas triperio, bei sifilis.

Dr. A. Candia ir M. Cogano LABORATORIJA

MEDECINIŠCAS ISTYRIMAS:

Kraujo, nugarkaulio smegenų, šlapumo ir išmatų.

RUA BARÃO DE ITAPETINGA, 242 3-as aukštas.
Priėmimo valandos nuo 9 — 12 ir 3 — 7. Sekmadieniais 10—12.

Dr. Adolpho Taubkîn

ADVOCATAS

[Diplomuotas São Paulo fakulteto]
Civilinės ir prekybinės bylos, kontraktai, (ipotekos, žemės pirkimas ir pardavimas ir t. t.) skolų išreikalavimai ir visi kiti juridiniai reikalai.
n 6: Rua Direita Nr. 2, 2-as aukštas, salė 5. Telef. 2-1629.
Atidaryta: nuo 9 iki 11 ir nuo 3 iki 5 val. vak.
Kalba lietuviškai.

Už apmokamus skelbimus
Redakcija neatsako.

D-ras Povilas Licciardi Santa Casa gydytojas - operatorius

MOTERŲ LIGŲ SPECIALISTAS. Moderniškas gydymas SKI VIO, KEPENŲ, BE OPERACIJOS. Syfilis, REUMATIZMAS, venerinės ligos ir GONORĖJA — VYRU IR MOTERŲ — gydymo procesas pagal naujausią amerikonišką būdą. BENDRA CHIRURGIJA KONSULTORIJA: Praça da Sé, 14 — 2 aukš. salės 12 ir 12-A. Tel. 2-5080 nuo 14 iki 16 val. REZIDENCIJA IR KONSULTORIJA: RUA SILVA PINTO, 444 (Bon Retiro) Telef. 5-4175. PRIĖMIMAS nuo

11 iki 12 ir nuo 16¼ iki 20 val.

PASTABA: Kvietinias vyksta į namus kiekvienu momentu —
(DIENA ir NAKTI)

Vokiečių fotografijų įstaiga

„BERNARDO“

įsteigta 1890 metais

Atlieka įvairius darbus fotografijų srity. Specialybė padidiname, o taip pat su dažais. Darbas greitas ir sąžiningas ir pigus. Vyksta į namus fotografijų reikalais. Daro iš fotografijų naujas.

ARTHUR SCHMIDT

Rua São Caetano, 447
(senas nr. 103) Tel. 4-5567
SÃO PAULO

Jūs skaitote „Sviesą“? — Gerai

Prenumeratą sumokėjote? — Gerai

Paragintot pažįstamus jų prenumeruotis?

Ne? — Ot, čia tai negerai! Dar šiandien nuneškite jiems savąjį numerį susipažinti ir paraginkite, kad užsiprenumeruotų. Jei bus reikalo, patys papėkite jiems tai atlikti. Padarysite kultūringą darbą!

Dêmesio!

Kas nori mokytis pianų skambinti, dainuoti ar muzikos teorijos, tesikreipia į chorvedį J. Stankūną, Villa Zelina, Rua Nove Nr. 5. Sąlygos prieinamos visiems. Atsilankykite — jsi tikinsit. Kreiptis galima kasdien bet kuriuo laiku.

J. STANKŪNAS.

„Sviesa“

GAUNAMA ŠIOSE VIETOSE:

1. Stoties Luz kioske
 2. Prie pašto—prie laiptų ir ant kampo.
 3. Bon Retire — p. Bauzio krautuvėj [Rua Aymorés ir ant kampo: Rua Carmo Cintra] ir José Paulino vaistinėj [Rua José Paulino, 109]. ir kampa: Rua Silva Pinto ir José Paulino.
 4. P. Kirilausko krautuvėj — Vila Anastacia.
 5. Praça da Sé prie laikrodžio.
 6. Pas laikraščių platintojus ir
 7. Pas „Sviesos“ įgaliotinius visuose miesto rajonuose, taip pat
- IR — Rua Cuoto de Magaleas ir kampa: Rua José Paulino.

RIO DE JANEIRO MIESTE „SVIESA“
GAUNAMA: ANT KERTĖS LARGO
DA LAPA IR AVENIDA MEM DE SA

BENDRUOMENĖS KNYGYNE

Villa Zelinoj rna sete 58 knygų galima gauti skaityti šia tvarka:

Pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 7 lig 9 val. vakaro. Sekmadieniais nuo 1 lig 2 val. popiet.

Bendruomenės nariai per mėnesį moka po 500 reisu, nenariai kas mė. nuo po 1 milreiso ir 5 milr. užstato. Surinkti pinigai skiriamą knygų aptaisymui ir naujų knygų pirkimui

Dr. A. Candia

VENERINĖS LIGOS:

TRIPERIS [Visose stadijose — aštrus ir krūniškas.] SIFILIS.

Priėmimas nuo 9 — 12 ir nuo 3 — 7. Sekmadieniais 10 — 12.

RUA BARÃO DE ITAPETINGA 242, 3 aukštas Telef. 4-0218.

Kalba rusiškai, lenkiškai, vokiškai.

Dr. A. Jazara-Snege

(Maskvos gydytojas nuo 1914 m.) Vidaus ligos, chirurgijos ir moterų ligos. Priėmimas nuo 9 — 12 v. ryt. ir 3 — 7 v. v.

LADÉIRA PORTO GERAL 12 SOBR. kampa. Boa Vista ir 25 de Março.

2 andar, sala 4 e 5 Gyv. butas ten pat 5 aukšte.
Tel. buto ir Consultorijos 2-5068.

Dr. S. Meitín

DIPLOMUOTAS VOKIETIJOJ IR RIO UNIVERSITETO.

Priima: vidurinių veneros ir nervų ligomis nuo 2 iki 6 val. vak.
Kalbama lietuviškai.

RUA BARÃO ITAPETINGA 139 (senas 37-a) salės 8 ir 9
Tel. 4-0715.

SÃO PAULO LIETUVIŲ KRONIKA

PADEKA

P. Jonui Paukščiui, paaukojusiam 150 mlreisu Katalikų Bendruomenę ir pareiškusiam savo solidarumą su Kolonijos Kapelionais kovoje už katalikų telseis prieš DULR-o samdinius, iš širdies dekoju

Kun. A. Armjnas
Kolonijos Kapelionas.

GRIZO KUN. RAGAŽINSKAS

Pereitą ketvirtadienį grįžo iš kelionės į Brazilijos pietų estatus kun. Ragažinskas. Išbuvo kelionėje tris savaites ir aplankė daugelį lietuvių. Zaidėjo įspūdžius parašyti «Sviesa».

GRIZO IR BANKININKAS

Iš Argentinos grįžo į S. Paulo Bandelrantės bankininkas ir, kaip rašo „Lietuvis“, vėl pradėjo eiti savo pareigas. Savo skaitytąjį mes įspėjame daugiau per jo banką pinigų į Lietuvą neįsiųsti.

B.L.O. Centro Valdybos posėdis

B.L.O. Centro pirmininkui grįžus iš Rio Grande do Sul, šaukiamas skubus Valdybos posėdis birželio mėn. 6 d. 19 val. Centro patalpoje.

Pirmininkas.

„Grūdo“ narių susirinkimas

„Grūdo“ organizacijos narių susirinkimas šaukiamas birželio mėn. 5 d. Centro patalpoje, rua da Mooca, 1719, 14 val. Bus renkama nauja valdyba ir svarstomi kolonizacijos reikalai.

Valdyba.

REDAKCIJOS ATSAKYMAI:

Kapitonui. Linksmą pasaką „Kuo skiriasi alaus bonka nuo rankinės granatos“ — gavome. Skaitysime.

Sportininkui. Jūsų korespondencijos apie veiklą vidnės Bom Retiro sporto organizacijos, susidedančios iš pirmininko ir tik vieno narjo, netalpinsime. Tokios mizerijos niekam neįdomios.

NUZUDĖ LIETUVI.

Gegužės mėn. 31 d. prie Borges de Figueiredo esančiuose druskos sandėliuose prie darbo buvo vieno italo skustuvo papjautas lietuvis Antanas Žiūžinas. Tragedija įvyko dėl menko ginčo.

Tai jau ne pirmas kartas, kad tokiose aplinkybėse žūsta mūsų tautiečiai. Mes įspėjome ir dabar įspėjame būti kultūringesniems kalboje, ypač turint reikalo su Pietų žmonėmis, kurie yra dideli karštuoliai ir griebiasi peilio, skustuvo savo ambicijai tenkinti. Užgaulus žodis nieko nepadaeda, o kokių skaudžių nelaimių dėl to būna!

Antanas Žiūžinas gyv. V. Prudente, rua Coelho Netto.

NAUJI CENTRO NARIAI

Antanas Peciukonis
Antanas Sasnavičius
Juozas Jesevičius
Juozas Meksimavičius
Antanas Mateika
Konstancija Jukauskytė
Pranas Andriuška
Marcelė Andriuskienė
Martynas Zuvinikas
Ona Zuvinikienė
Gracijonas Birolis
Kazys Bikelis
Cicilija Bikilienė
Konstancija Bikelytė
Jonas Zazirskas
Antanas Survilā
Antanina Survilienė
Anelė Survilaitė
Vanda Survilaitė
Vladas Sventkauskas
Karolina Sventkauskienė
Antosė Sventkauskaitė
Mykolas Sventkauskas
Antanas Vingris
Jonas Navickas
Albina Navickienė
Petras Navickas
Jonas Navickas

Gali būt drabužiai gražūs:
Silkas, gelumbė, satina —
Bet, be laikraščio, panašūs
Jūs vistiek į abisiną!

Pamaldos

Sj sekmadienį, birželio m. 5 d.

Pamaldos bus:

VILLA ZELINOJ

8 val. šv. Mišios.

Suma 11 valandą.

Mišparai 5 val. popiet.

Sv. Antano do Pary bažnyčioj suma 11 val.

VILLA ANASTAZIJOS lietuviams pamaldos pusiau aštuntą val. ryto vengrų koplyčioj.

EVANGELIJA SEKMINĖMS

Anuo metu Jesus atsakydamas jam, tarė:

Jei kas mane myli, tas laikys mano žodžius, ir mano Tėvas jį mylės; mes pas jį ateisime ir pasidarysime pas jį buveinę. Kas manęs nemylti tas mano žodžių nelaiko; žodžiai gi, kuriuos jūs girdėjote, ne mano, bet to, kuris yra mane siuntęs — Tėvo.

Tai aš jums kalbėjau, pasilikdamas pas jus. O Ramintojas, Sventoji Dvasia, kurį Tėvas atsiųs mano vardu, jis jus viso išmokys ir primins jums visa, ką tik aš jums kalbėjau. Aš jums paljėku ramybę, duodu jums savo ramybę; ne kaip pasaulis duoda, aš jums duodu. Girdėjote, kad aš jums sakiau: Aš einu sau ir ateinu pas jus. Jei mylėtumėte mane jūs juk džiaugtumėtės, kad aš einu pas Tėvą, nes Tėvas didesnis už mane. Ir dabar aš jums tai pasakiau pirma, ne kaip įvyko, kad įvykus tikėtumėt. Jau nebeduog aš kalbėsiu su jumis. Nes ateina šio pasaulio kunigaikštis; manyje jis nieko neturi, bet kad pasaulis pažintų, kad aš myliu Tėvą ir taip darau, kaip Tėvas man įsakė. Kelkitės, eikime iš čia.

LAIŠKAI YRA:

Josė Vaikšncras, J. Pečkaitis.
Savo skaitytojams, kurie nežino, prašėsime, kad mūsų Caixa Postal nu numerį yra 4118. Ja gali mūsų skaitytojai be jokio atskiro atlyginimo naudotis. Laiškus atsiimti pas «Sviesos» rinkėją, rua da Mooca, 1721.

ŠACHMATININKŲ SEKCIJA

Prie Centro susidarė šachmatininkų sekcija, kurie jau treniuojasi Centro patalpoje ir greitai žada kvieisti rungtynių kitus šachmatininkų klubus. Kas nori prisidėti prie šachmatininkų sekcijos, prašome kreiptis į sekcijos pirmininką Centro patalpoje kiekvieną trečiadienį.

LIETUVIAI KATALIKAI

Skaitykite ir platinkite didžiausią Brazilijos katalikų laikraštį

“LEGIONARIO”

Jis yra savaitinis. Bet didelio formato ir įdomaus turinio.

Metams Prenumerato kaina 15000 Pinigus galima siųsti šiuo adresu «O Legionario» Rua Immaculada Conceição, 59. Caixa Postal 3471. Telephone 5-1536.

Lietuviai katalikai norintieji užsisakyti per «Sviesos» redakciją gali kreiptis kiekvieną dieną pas rinkėją Rua da Mooca 309.

PIGUS IR SAZININGAS DARBAS LIETUVIO A. NIZEVICIAUS

SIŪVYKLOJ Marijampolė

RUA TAQUARY 92.

Lietuviai, visomet palaikykite lietuvius

SVARBUS PRANEŠIMAS

Dr. Paulo Licciardi, Gydytojas — operatorius S-ta Casa, moterų ligų, sifilio, veneros, skilylio, kepenų ir kt. ligų specialistas, moderniškas gydymas be operacijos, — praneša savo klėjantams visų miesto rajonų, kad įsteigė naują Konsultorių Praça da Sé 14, antras aukštasis, salės: 12 ir 12-A. Čia bus priimami ligoniai kiekvieną dieną nuo 14 iki 16 val., o nuo 11 iki 12 ir nuo 16½ iki 20 val. ligoniai priimami namų konsultorių RUA SILVA PINTO, 444 (Bom Retiro.)

Tamsta žinai, ko kiti nežino. Pasakyk ir jiems: «Sviesa» — rimčiausias lietuvių laikraštis!

Brazilijos Įstatymai Reikalauja,

kad visi svetimšaliai, išgyvenę daugiau 30 dienų, identifikuoti ir išsiimti

CADERNETA DE IDENTIDADE

Visus dokumentus parengia ir šiame reikale skuniai, sažinjingai ir pigiai patarėnauja A. Dotkus. Be to, atlieka visokių dokumentų vertimus, rašo prašymus, kontraktus, įgaliojimus ir kt. Kreipkitės darbo valandomis nuo 8 iki 12 val. ir nuo 5 iki 7 val. vakaro. Sekmadieniais nuo 8 iki 11 val.

RUA DA MOOCA, 1721 (AIDO REDAKCIJOJ)

BRAZILIJOS LIETUVIŲ ORGANIZACIJŲ CENTRO ASSISTENCIA MEDICO --- JURIDICA

RUA DA MOOCA, 1719, Sobrado, SÃO PAULO.

Visi lietuviai gali naudotis Centro įsteigta Medicinos Juridinė pagalba. Priėmimo dienos: ASSISTENCIA MEDICO: Pirmadieniais, Trečiadieniais ir Penktadieniais nuo 7 iki 9 val. vak. ASSISTENCIA JURIDICA: Antradieniais, Ketvirtadieniais ir Seštadieniais nuo 7 iki 9 val. vak. Galima kreiptis raštu, apmokant pašto išlaidas. Sįjį pirmą ir vienintelę lietuvių įstaigą Brazilijoje

Assistencia Medico -- Juridica

vedama specialistų ir prityrusių žmonių.

NAUDOKITĖS PROGA!

VILLA LUCIA

(Balro Villa Prudente) tarp Villa Zelinos ir Villa Bellos jau pradėdamas pardavimas žemės sklypų ILGAM ISSIMOKĖJIMUI, be palūkanų. Suteikjamas

MEDZIAGOS IR STATYBAL. Raštinė vietoje.

Brazilijos Lietuvių Organizacijų CENTRO GYDYTOJAS DR. J. GERTEL

įvairių ligų specialistas, jau atidarė Centro patalpoje Konsultorią ir priima ligonius: PIRMADIENIAIS, TREČIADIENIAIS ir PENKTADIENIAIS NUO 7 iki 9 VAL. VAK. Kas norės eiti pas gydytoją patikrinti savo sveikatos, turi išsiimti kortelę Centro raštinėje kiekvieną dieną nuo 7 v. vak. Konsultorią RUA DA MOOCA 1719 (senas 307*).